

OSNOVNA ŠOLA GUSTAVA ŠILIH VLENJE

Vodnikova cesta 3, 3320 Velenje

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ SAŠA REGIJE

RAZISKOVALNA NALOGA

ALI OBŠOLSKE DEJAVNOSTI VPLIVAJO NA UČNI USPEH?

Tematsko področje: DRUGO (ŠPORT)

Avtorica:

Pia Nadvežnik, 9. razred

Mentorica:

Kaja Kus, mag. prof. šp. vzg.

Velenje, 2024

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Gustava Šiliha Velenje.

Mentorica: Kaja Kus, mag. prof. šp. vzg.

Datum predstavitve: marec 2024

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

- ŠD OŠ Gustava Šiliha, šolsko leto 2023/2024
- KG Učenje / aktivnost / učna uspešnost / gibalne sposobnosti / obšolske dejavnosti
- AV NADVEŽNIK, Pia
- SA /
- KZ 3320 Velenje, SLO, Vodnikova 3
- ZA OŠ Gustava Šiliha Velenje
- LI 2024
- IN **ALI OBŠOLSKE DEJAVNOSTI VPLIVAJO NA UČNI USPEH?**
- TD Raziskovalna naloga
- OP VI, 27 str., 8 pregl., 6 graf., 1 sl., 9 vir.
- IJ SL
- Jl sl/en
- AI Namen raziskave je pridobiti informacije o vplivu obšolskih dejavnosti na učni uspeh. Večji poudarek je na obšolskih dejavnostih, ki temeljijo na športnih aktivnostih. V okviru raziskave so učenci navedli svoj učni uspeh in količino časa, ki ga namenijo obšolskim dejavnostim. Glavni cilj naloge je bil ugotoviti vpliv obiskovanja obšolskih dejavnosti na učni uspeh učencev. Podatki so bili zbrani s pomočjo spletnega anketnega vprašalnika učencev zadnje triade velenjskih osnovnih šol. Odgovori so statistično obdelani, rezultati pa prikazani v obliki tabel in grafov. Rezultati raziskave so pokazali, da imajo učenci, ki obiskujejo obšolske dejavnosti, v povprečju boljši učni uspeh, kot tisti, ki jih ne obiskujejo. Pokazalo se je tudi, da učenci, katerih obšolske dejavnosti športa ne vključujejo, dosegajo boljše rezultate pri učnem uspehu. Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, so podatki pokazali, da imajo dečki boljši učni uspeh kot deklice. Tisti učenci, ki v šolo prihajajo s šolskim avtobusom oz. jih pripeljejo starši, obiskujejo več obšolskih dejavnosti, kot tisti učenci, ki živijo v okolici šole. Po pridobljenih in analiziranih podatkih je delež tistih z nezadostnim uspehom večji pri učencih, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo.

KEY WORD DOCUMENTATION

- ND OŠ Gustava Šiliha, 2023/2024
- CX Learning / activity / academic performance/motor skills / Extracurricular Activities
- AU NADVEŽNIK, Pia
- AA /
- PP 3320 Velenje, SLO, Vodnikova 3
- PB OŠ Gustava Šiliha Velenje
- PY 2024
- TI **DO EXTRACURRICULAR ACTIVITIES INFLUENCE ACADEMIC PERFORMANCE?**
- DT Research work
- NO VI, 27 p., 8 tab., 6 graf., 1 fig., 9 app.
- LA SL
- AL sl/en
- AB The aim of the study is to gather information on the impact of extracurricular activities on academic performance, with a primary focus on sports-based activities. As part of the research, pupils indicated their academic performance and the amount of time they dedicate to extracurricular activities. Data were collected through an online survey questionnaire among pupils in the final three years of primary schools in Velenje. The responses were statistically processed, and the results are presented in the form of tables and graphs. The findings indicate that pupils who participate in extracurricular activities generally achieve better academic performance than those who do not. Furthermore, the research revealed that pupils whose extracurricular activities do not involve sports attain better results in terms of average academic performance. Among pupils who do not engage in extracurricular activities, the data indicated that boys have better academic performance than girls. Moreover, a greater number of pupils who commute to school by bus or are driven by their parents participate in extracurricular activities compared to pupils living near the school. Additionally, the proportion of pupils with unsatisfactory academic performance is higher among those who do not participate in extracurricular activities.

KAZALO VSEBINE

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	3
KEY WORD DOCUMENTATION	4
KAZALO VSEBINE	5
KAZALO SLIK, TABEL IN GRAFOV	6
1. UVOD	7
2. TEORETIČNI DEL	9
2.1 OSNOVNE ZNAČILNOSTI OTROKOVEGA IN MLADOSTNIKOVEGA RAZVOJA	9
2.2 GIBALNI IN TELESNI RAZVOJ	10
2.2.1 Gibalni razvoj	10
2.2.2 Telesni razvoj	11
2.3 UČNA USPEŠNOST	12
2.3.1 Učenje	12
2.3.2 Učna uspešnost	12
2.3.2.1 Ocene	13
2.3.2.2 Učni uspeh	13
2.4 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA UČNO USPEŠNOST	13
2.4.1 Teorija 1: Objektivni in subjektivni dejavniki	13
2.4.2 Teorija 2: notranji in zunanji dejavniki	14
2.5 DOSEDANJE RAZISKAVE	15
3. EMPIRIČNI DEL	17
3.1 METODOLOGIJA	17
3.1.1 Raziskovalna metoda	17
3.1.2 Raziskovalni vzorec	17
3.1.3 Postopki zbiranja podatkov	17
3.1.4 Postopki obdelave podatkov	17
3.1.5 Spremenljivke	18
3.2 REZULTATI IN RAZPRAVA	18
3.2.1 Osnovne analize	18
3.2.2 Hipoteza 1: Učenci z obšolskimi dejavnostmi dosegajo boljšo učno uspešnost	21
3.2.3 Hipoteza 2: Učenci, ki trenirajo s športom povezane dejavnosti, imajo boljši učni uspeh kot tisti, katerih dejavnosti ne vključujejo športa	22
3.2.4 Hipoteza 3: Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, imajo dečki boljši učni uspeh kot deklice	24
3.2.5 Hipoteza 4: Obšolske dejavnosti obiskuje več tistih učencev, ki živi v okolici šole.	25
3.2.6 Hipoteza 5: Delež nezadostnih učencev je višji pri tistih, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo.	26
4. DISKUSIJA	27
5. ZAKLJUČEK	30
6. POVZETEK	31
7. SUMMARY	32
8. VIRI IN LITERATURA	33

ZAHVALA

PRILOGE

KAZALO SLIK, TABEL in GRAFOV

SLIKA 1: DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA RAZVOJ OTROKOVIH GIBALNIH SPODOBNOSTI.....	9
GRAF 1: ANKETIRANCI PO SPOLU	18
GRAF 2: ANKETIRANCI PO RAZREDIH.....	19
GRAF 3: UČNI USPEH ANKETIRANCEV.....	19
GRAF 4: NAČIN PRIHODA V ŠOLO	20
GRAF 5: OBISKOVANJE OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI.....	20
GRAF 6: PRIMERJAVA DOSEŽENEGA UČNEGA USPEHA UČENCEV GLEDE NA TO, ALI OBISKUJEJO OBŠOLSKE DEJAVNOSTI	22
TABELA 1: PRIMERJAVA DOSEŽENEGA UČNEGA USPEHA UČENCEV GLEDE NA TO, ALI OBISKUJEJO OBŠOLSKE DEJAVNOSTI.....	21
TABELA 2: POVPREČJE UČNEGA USPEHA UČENCEV GLEDE NA OBISKOVANJE OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI	22
TABELA 3: DOSEŽEN UČNI USPEH GLEDE NA OBISKOVANO OBŠOLSKO DEJAVNOST UČENCEV	23
TABELA 4: POVPREČJE UČNEGA USPEHA UČENCEV GLEDE NA VRSTO OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI	23
TABELA 5: PRIMERJAVA UČNEGA USPEHA DEKLIC IN DEČKOV GLEDE NA OBISKOVANJE OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI.....	24
TABELA 6: POVPREČJE UČNEGA USPEHA UČENCEV GLEDE NA SPOL IN OBISKOVANJE DEJAVNOSTI	25
TABELA 7: PRIMERJAVA UČENCEV GLEDE NA NAČIN PRIHODA V ŠOLO IN ALI OBISKUJEJO OBŠOLSKE DEJAVNOSTI.....	25
TABELA 8: PRIMERJAVA UČNEGA USPEHA UČENCEV IN ALI OBISKUJEJO OBŠOLSKE DEJAVNOSTI	26

1. UVOD

Cilj obiskovanja osnovne šole je doseči dober učni uspeh in si zagotoviti vpis na željeno srednjo šolo. Sama poleg šole obiskujem kar nekaj obšolskih dejavnosti in moji popoldnevi so precej zapolnjeni. Največ svojega časa posvetim plesu. Obiskujem namreč vaje sodobnega plesa in baleta v glasbeni šoli. Ali obiskovanje teh dejavnosti vpliva na moj učni uspeh? Kako drugi učenci razporejajo svoj prosti čas? Obiskujejo veliko obšolskih dejavnosti? Ali gredo obšolske dejavnosti in šola z roko v roki? Nekateri sošolci obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, vendar šolskih obveznosti kljub temu ne opravijo v celoti. Učenci, ki obšolske dejavnosti obiskujejo, pa imajo manj prostega časa in so ga primorani optimalno razporediti. Vsa ta razmišljanja so bila povod za mojo raziskovalno nalogo.

Zanimalo me je, ali imajo obšolske dejavnosti vpliv na učenčev učni uspeh. Je ta vpliv pozitiven ali negativen? Učenci, ki obšolske dejavnosti obiskujejo, imajo svoj čas bolj organiziran. Čas za učenje dobro izkoristijo in dosežejo boljše uspehe. V tej raziskovalni nalogi bom raziskovala vpliv obšolskih dejavnosti na učni uspeh.

Moje hipoteze:

- 1. Učenci z obšolskimi dejavnostmi dosegajo boljšo učno uspešnost.**
- 2. Učenci, ki trenirajo s športom povezane dejavnosti, imajo boljši učni uspeh kot tisti, katerih dejavnosti ne vključujejo športa.**
- 3. Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, imajo dečki boljši učni uspeh kot deklice.**
- 4. Obšolske dejavnosti obiskuje več tistih učencev, ki živijo v okolici šole.**
- 5. Delež nezadostnih učencev je višji pri tistih, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo.**

Oblikovala sem anketni vprašalnik, s katerim sem anketirala učence tretje triade velenjskih osnovnih šol: OŠ Gustava Šiliha Velenje, OŠ Gorica, OŠ Livada, OŠ Antona Aškerca, OŠ Mihe Pintarja Toleda in OŠ Šalek. Anketni vprašalnik so učenci izpolnili preko spletne povezave med poukom. Pri analizi rezultatov sem si pomagala s spletnim programom 1KA in Excelom ter

pridobljene ugotovitve predstavila v grafih in tabelah. Pričakujem, da bodo rezultati potrdili postavljene hipoteze.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 OSNOVNE ZNAČILNOSTI OTROKOVEGA IN MLADOSTNIKOVEGA RAZVOJA

V začetku raziskovanja povezanosti med učnim uspehom in obšolskimi dejavnostmi, sem se v prvi fazi posvetila teoretičnim razlagam razvoja otrok. Zanimalo me je, kaj vse vpliva na razvoj in predvsem kako se posameznik razvija, tako telesno kot miselno.

Na otrokov razvoj gibalnih sposobnosti in znanj vpliva več faktorjev, in sicer **prirojene dispozicije, okolje in samodejavnost**. Navedeni dejavniki so v tesni interakciji. Vsi trije so pomembni, da razvoj napreduje iz nižje v višjo razvojno fazo (Zurc, 2008).

Prirojene dispozicije so lastnosti posameznika, s katerimi se rodi in nanje nima vpliva. Samodejavnost pa je lastnost, ki jo posameznik razvije sam, torej ima nanjo vpliv.

Slika 1: Dejavniki, ki vplivajo na razvoj otrokovih gibalnih spodobnosti.

Otrokov razvoj poteka na več področjih, ki so med seboj usklajena in celostno povezana. Razvoj pa ni vedno neprekinjen, saj lahko prihaja tudi do odstopanj. Poteka v določenih stopnjah, ki se pojavijo v določenih starostnih obdobjih, vendar niso nujno značilna za vse otroke. Sodobne razvojne teorije kažejo, da razvoj poteka na gibalnem, telesnem, spoznavnem oz. kognitivnem, čustvenem in socialnem področju (Gallahue in Ozmun, 2006, povz. po Vereš, 2020). Razvoj je celosten, kar pomeni, da se razvija na vseh področjih enakovredno (Zurc, 2016). Otrokov celostni razvoj je najhitrejši v prvih treh letih življenja, nato se nekoliko upočasni, vendar je še vedno intenziven in traja vse do poznega otroštva (6-11 let). Seveda pa se določene razvojne spremembe dogajajo tudi kasneje, v odrasli dobi, kar pomeni da je razvoj

vseživljenjski. Vse sposobnosti pa se med seboj prepletajo in povezujejo ter so pogoj za osvojitve naslednje faze (Pišot in Planinšec, 2005).

Na razvoj otroka pa poleg starosti vplivajo tudi drugi dejavniki. Le-ti delujejo v interakciji med dednostjo, okoljem in otrokovo lastno aktivnostjo (Videmšek in Pišot 2007, povz. po Paradiž).

Otrokov razvoj predstavlja spremembo različnih človekovih spretnosti in sposobnosti ter značilnosti, ki so trajne v odnosu do nižje razvojne stopnje. Odvisne so od **dednosti** (prirojene biološke osnove, ki so temelj razvoja človekovih sposobnosti in značilnosti), **okolja** (med okolje uvrščamo življenjski stil, prehranjevanje, bolezni ter gibalno dejavnost - neprimerni vplivi iz okolja ali odsotnost ustreznih vplivov lahko imajo negativne posledice na razvoj) in **otrokovega lastnega interesa** oz. aktivnosti (predstavlja otrokovo zavestno in aktivno delovanje) (Tancig, 1997, povz. po Pišot in Planinšec, 2005).

Iz zbranih virov sem ugotovila, da na razvoj otroka vplivajo trije dejavniki: dednost, okolje in lastni interes. Vsi trije dejavniki so enakovredni in vplivajo drug na drugega. V kolikor se eden izmed njih ne razvije v pričakovanih okvirjih, je ogrožen celoten razvoj posameznika. Posledično ima to velik vpliv tudi na dosežen učni uspeh. Ustrezen gibalni in telesni razvoj je tako ključen za doseganje dobrih učnih uspehov. Zaradi tega se bom v nadaljevanju poglobila v teoretične razlage gibalnega in telesnega razvoja.

2.2 GIBALNI IN TELESNI RAZVOJ

2.2.1 Gibalni razvoj

Gibalni razvoj je proces, v katerem otrok pridobiva gibalne vzorce in spretnosti ter razvija osnovne gibalne sposobnosti pri katerih so vključeni celotni možgani. Med njih spadajo moč, hitrost, ravnotežje ter vzdržljivost. Učenje gibanja je proces oblikovanja novih in izpopolnjevanja še ne dokončno usvojenih gibanj. Proces učenja je zelo zahteven, odgovoren in dolgotrajen pedagoški proces, ki poteka vse življenje. Najbolj pomembno je, da pri učenju

gibanja čimprej odpravimo možne napake, saj se lahko le – te zasidrajo v možganih in jih je kasneje zelo težko ali celo nemogoče odpraviti oz. popraviti (Žvan in Škof, 2007).

Učenje se torej začne že v prvih mesecih življenja, ko se dojenček začne zavedati okolice in svojega obstoja. Že pred vstopom v šolo vsak posameznik privzame svoj način učenja, s katerim je osvojil osnove gibanja. In te vzorce učenja prenese v šolske klopi.

Gibalna dejavnost se nanaša na vsakršno uporabo skeletnih mišic, pri čemer se porabi več energije kot pri mirovanju. Mišično gibanje je lahko nenačrtovano ali usmerjeno (Malina, Bouchard in Bar – Or, 2004, povz. po Vereš 2020). Gibalni razvoj je neposredno povezan s telesnim, kognitivnim, čustvenim in socialnim razvojem (Vereš, 2020).

Gibalni razvoj poteka skladno s telesnim razvojem. Najizrazitejši je v prvih treh letih otrokovega življenja, kasneje se otrok izpopolnjuje zlasti v moči, hitrosti, natančnosti in prefinjenosti gibov. Pojavljajo se bolj zapletene gibalne aktivnosti, za katere ni dovolj samo razvitost mišic, pač pa tudi razvoj gibalnih živčnih centrov v velikih možganih. Torej preden se je otrok sposoben naučiti določenih gibalnih spretnosti, je potrebna zrelost celotnega telesnega aparata. Vsekakor pa moramo otroku ponuditi dovolj gibalnih izkušenj, ki so nujno potrebne za njegov gibalni razvoj (Horvat in Magajna, 1989). **Gibalni razvoj je del telesnega razvoja posameznika**, oba pa sta odvisna od količine in kakovosti gibalnih izkušenj v okolju oz. od otrokove gibalne aktivnosti (Zurc, 2008).

2.2.2 Telesni razvoj

Telesni razvoj oz. telesna rast predstavlja spremembe v različnih razsežnostih vsega telesa in posameznih delov ter razmerji med njimi. Rast posameznih delov telesa ne poteka vedno usklajeno in enako hitro, prav tako se tudi ne konča v enakem starostnem obdobju. Hitrost telesne rasti se v različnih razvojnih obdobjih spreminja (Pišot in Planinšec, 2005). Pri večini otrok ta postopek poteka v določenem zaporedju, hitrost razvoja pa je od posameznika do posameznika različna (Marjanovič Umek in Zupančič, 2004).

Ugotovila sem, da je gibalni razvoj tesno povezan s telesnim razvojem posameznika. Na oba pa ima velik vpliv okolje, v katerem se otrok razvija. Kakšne učne sposobnosti bo posameznik razvil, ni odvisno le od njegovih prirojenih sposobnosti, ampak imajo velik vpliv tudi zunanji dejavniki (družina, prijatelji, šolsko okolje...).

Dober gibalni razvoj je posledica učinkovitega učenja v zgodnjih letih življenja. Naučene vzorce prenesemo v šolo v obliki dobrih učnih navad. V nadaljevanju bom predstavila pomen in dejavnike učne uspešnosti.

2.3 UČNA USPEŠNOST

2.3.1 Učenje

Učenje so razmeroma trajne spremembe dejavnosti in osebnosti, ki so posledica izkušenj. Je vsaka sprememba v vedenju, informiranosti, znanju, spretnostih ali zmožnostih, ki je trajna in je ne moremo pripisati fizični rasti ali razvoju podedovanih vedenjskih vzorcev. Do učenja pride na osnovi izkušenj. Učenje je vsako spreminjanje dejavnosti pod vplivom izkušenj in z razmeroma trajnim učinkom (Pečjak, 1986).

2.3.2 Učna uspešnost

Učna uspešnost je opredeljena z učnimi cilji oz. standardi znanja, ki so postavljeni kot merilo učenčevih dosežkov pri določeni starosti na določenem področju. Številčno ocenjevanje znanja se pojavi v tretjem razredu devetletne osnovne šole. Gre za količinski način ocenjevanja doseženega znanja učencev in njihovih drugih učnih dosežkov, pri katerih upoštevamo kriterije, ki so predpisani v učnem načrtu. V Sloveniji je v veljavi kriterijsko ocenjevanje, ki zahteva ocenjevanje na podlagi primerjanja dosežkov z vnaprej določenimi merili oz. kriteriji, ki so zapisani v učnih načrtih za posamezne predmete in jih imenujemo minimalni standardi znanja. Učence se preveri s pomočjo testov ali spraševanj, torej učenec dobi preko ocene povratno informacijo, ali dosega določene minimalne standarde znanja (Puklek Levpušček in Zupančič, 2009, povz. po Paradiž, 2017).

2.3.2.1 Ocene

Ločimo ocene od 1 do 5, pri čemer je ena nezadostno in pet odlično. Najslabša je negativna ocena (1), ki pomeni, da učenec ne dosega minimalnih standardov znanja in da ne more napredovati v naslednji razred (Vereš, 2020).

2.3.3.2 Učni uspeh

Učenec ob koncu polletja in na koncu šolskega leta prejme obvestilo o uspehu, na katerem so zapisane ocene pri posameznih predmetih (Vereš, 2020). Glavni cilj ocenjevanja znanja je učencu posredovati povratno informacijo o njegovem znanju ter možnost izboljšave in dopolnjevanja usvojenega znanja. Ocena pa ni namenjena samo učencu temveč tudi učitelju ter ne nazadnje tudi staršem (Pleško, 2012).

Ocene so pomemben dejavnik šolske in poklicne orientacije učencev, zato moramo težiti k njihovi točnosti in veljavnosti. Vendar pa bi lahko bile ocene točne le, če bi bile odvisne od zgolj znanja, žal pa temu glede na kulturo, nacionalizem ali kronološke obdobje ni tako (Zorman, 1970, povz. po Zurc, 2008).

Na učno uspešnost vpliva več dejavnikov, ne le čas ki ga učenec nameni učenju snovi. Kateri so ti dejavniki, bom razložila v nadaljevanju.

2.4 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA UČNO USPEŠNOST

Obstaja več različnih teorij o dejavnikih učne uspešnosti.

2.4.1 Teorija 1: Objektivni in subjektivni dejavniki

Po Hederihu (1990) dejavnike učne uspešnosti delimo na **objektivne** in **subjektivne**.

Pod objektivne dejavnike uvrščamo tiste, ki jih lahko objektivno merimo in niso pod vplivom subjektivnega ocenjevalca. Med njih uvrščamo tudi sposobnosti in socialni status učenca.

Subjektivni dejavniki učne uspešnosti so tisti, ki se nanašajo na ocenjevanje posamezne lastnosti na osnovi splošnega vtisa o ocenjevalcu (učitelj ocenjuje posamezne lastnosti učenca na podlagi splošnega vtisa o njem), strogost ocenjevalca, prilagajanje kriterija ocenjevanja (znotraj razreda oblikuje kriterije, po katerih učence razdeli od najboljšega do najslabšega) ter ocenjevanje dejavnosti, ki se nanaša na vedenje (Marentič Požarnik, 2000, povz. po Paradiž, 2017).

2.4.2 Teorija 2: notranji in zunanji dejavniki

Velika večina pa dejavnike učne uspešnosti deli na **notranje** in **zunanje**.

Notranji dejavniki so tisti, ki izhajajo iz učenca samega, to so osebne značilnosti, intelektualne sposobnosti, govorna kompetentnost, motivacija, samopodoba.

Zunanji dejavniki pa izvirajo iz učenčevega okolja in jih lahko do določene mere uravnavamo, po potrebi odstranimo ali omilimo njihov vpliv.

Zunanji fizični dejavniki so dejavniki, ki vplivajo na kakovost učenja, na primer osvetljenost prostora, temperatura, vlažnost, urejenost prostora, zračnost, učni pripomočki... Zunanji družbeni in socialni dejavniki pa so značilnosti okolja, v katerem otrok biva. Sem sodijo značilnosti družine, značilnosti razreda, interakcija med vrstniki, razredna klima, metode poučevanja, organizacija pouka, šolska učna tehnologija... (Marentič Požarnik, 2000, povz. po Paradiž, 2017).

Med posameznimi dejavniki ne moremo postaviti ostre meje, saj se med seboj prepletajo. Največkrat se celo zunanji dejavniki postopoma spreminjajo v notranje ali nanje bistveno vplivajo (Marentič Požarnik, 2012).

Različni dejavniki, ki vplivajo na učni uspeh, se med seboj prepletajo in vplivajo drug na drugega. Sprememba enega dejavnika lahko sproži spremembo drugega, vsi skupaj pa vplivajo na spremembo učnega uspeha.

2.5 DOSEDANJE RAZISKAVE

Opravljenih je bilo že vrsto raziskav, ki so ugotovljale povezavo med učnim uspehom in gibalno aktivnostjo.

Chomitz, Slining, McGowan, Dowson, Hacker (2009) so raziskovali povezavo med gibalnimi sposobnostmi in učnim uspehom na podlagi testov iz matematike in angleškega jezika, ki so jih učenci od 4. do 7. razreda izpolnili. Oceno iz gibalnih sposobnosti učencev so podali učitelji, oceno iz matematike in angleškega jezika pa so pridobili iz javnih podatkov. **Ugotovili so da so učenci, ki so dosegli boljše rezultate pri gibalnih sposobnostih bili tudi uspešnejši pri testih iz matematike in angleškega jezika** (Vereš, 2020).

V študiji so Westendorf, Hartman, Houwen in Smith (2011) primerjali gibalne sposobnosti otrok z učnimi težavami in otrok, ki učnih težav nimajo. Zanimala jih je povezanost z branjem, črkovanjem in matematiko. **Ugotovili so, da so otroci z nižjimi učnimi sposobnostmi dosegali slabše rezultate pri gibalnih testih, kakor tudi pri preverjanju znanja s posameznega področja.** Največja povezanost med gibalnimi sposobnostmi se je pokazala prav pri branju in matematiki (Vereš, 2020).

Namen raziskave Käll-a, Nilsson-a in Linden-a (2013) je bil določiti vpliv eksperimentalnega programa gibalne aktivnosti na učni uspeh švedskih otrok. V raziskavo je bilo vključenih 408 otrok, ki so obiskovali dodatne ure športa in 1557 otrok kontrolne skupine. Raziskava je potekala osem let. **Ugotovili so, da povečano število ur gibalne aktivnosti v šoli pozitivno vpliva na učne dosežke petošolcev pri švedščini, matematiki in angleškem jeziku** (Paradiž, 2017).

Podobne ugotovitve pa je imel tudi Packiam Alloway (2007), ki poudarja pomen in vpliv gibalnih sposobnosti na učno uspešnost pri učencih z nižjimi učnimi sposobnostmi. **Ugotovil je, da imajo gibalno, športno aktivni otroci boljše gibalne sposobnosti, kar se odraža tudi v boljši učni uspešnosti** (Vereš, 2020).

Tudi v Sloveniji je bilo opravljenih že kar nekaj raziskav na temo povezave gibalne aktivnosti in učnega uspeha. Planinšec (2006) je po raziskavi ugotovil, da obstajajo statistično značilne razlike med učenci s podpovprečnim, povprečnim in nadpovprečnim učnim uspehom glede na gibalno dejavnost. **Nadpovprečni učenci so bolj gibalno dejavni, sledijo povprečni učenci, medtem ko so najmanj gibalno dejavni učenci dosegali slabše dosežke na učnem področju** (Paradiž, 2017).

3. EMPIRIČNI DEL

3.1 METODOLOGIJA

3.1.1 Raziskovalna metoda

V raziskovalni nalogi sem uporabila opisno, neeksperimentalno metodo raziskovanja. Podatke sem poiskala v teoriji in v praksi preverila obstoječe stanje.

3.1.2 Raziskovalni vzorec

Vzorec je neslučajnostni, vzet iz konkretne populacije sedmih, osmih in devetih razredov velenjskih osnovnih šol (OŠ Gustava Šiliha Velenje, OŠ Antona Aškerca, OŠ Livada, OŠ Mihe Pintarja Toleda, OŠ Gorica, OŠ Šalek). V raziskavo je bilo zajetih 235 učencev, ki so anketo v celoti izpolnili.

3.1.3 Postopki zbiranja podatkov

Podatke sem zbirala s kvantitativno metodo. Uporabila sem anketni vprašalnik, v večini zaprtega tipa (Priloga 1).

Zbiranje podatkov je potekalo od decembra 2023 do januarja 2024.

3.1.4 Postopki obdelave podatkov

V obdelavo sem vključila vse pravilno izpolnjene ankete. Zbrane podatke sem statistično obdelala s pomočjo spletnega programa 1KA in Excel. Pridobljene rezultate sem predstavila v grafih in tabelah ter ubesedila s svojimi komentarji.

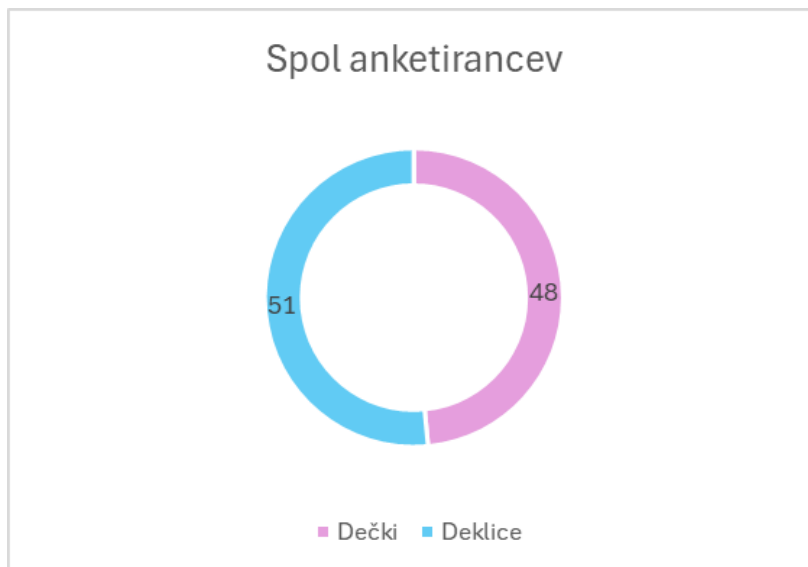
3.1.5 Spremenljivke

Seznam spremenljivk:

- obiskovana osnovna šola,
- učni uspeh,
- spol,
- način prihoda v šolo,
- ukvarjanje z obšolskimi dejavnostmi,
- čas ukvarjanja z obšolskimi dejavnostmi,
- vrsta obiskovane obšolske dejavnosti.

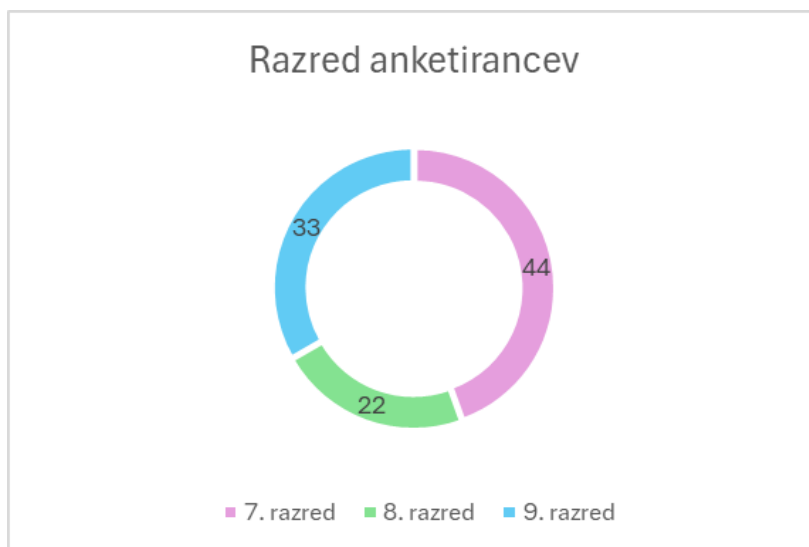
3.2 REZULTATI IN RAZPRAVA

3.2.1 Osnovne analize

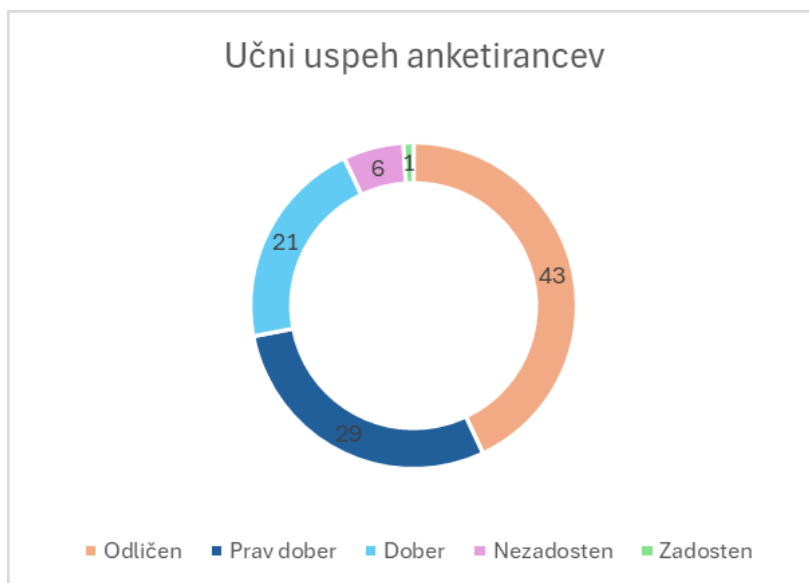
Graf 1: Anketiranci po spolu.

Med anketiranimi učenci je anketo rešilo 48 % dečkov in 51 % deklic.

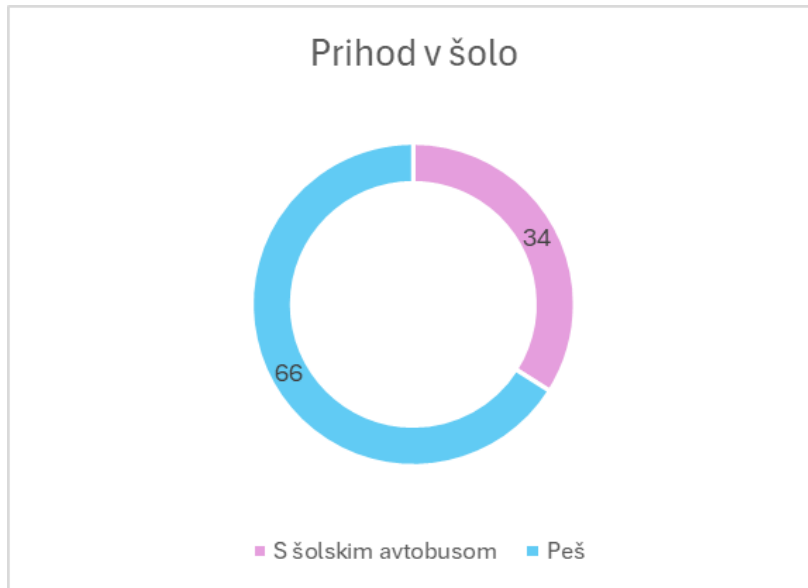
Graf 2: Anketiranci po razredih.

Izmed vseh učencev, ki je anketo rešilo, 44 % učencev obiskuje 7. razred, 22 % jih obiskuje 8. razred in 33 % obiskuje 9. razred osnovne šole.

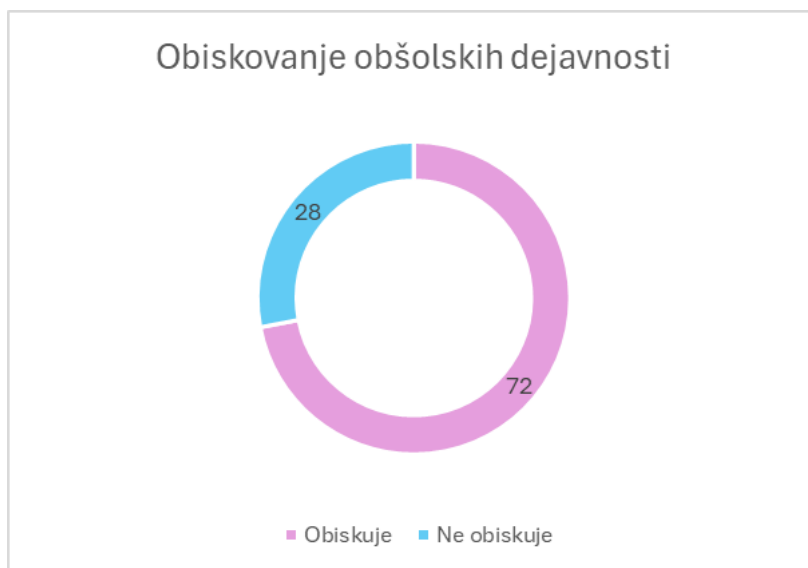
Graf 3: Učni uspeh anketirancev.

Večina učencev (43 %) je bilo v lanskem šolskem letu odličnih, 29 % jih je bilo prav dobrih, 21 % dobrih, 6 % učencev je bilo zadostnih, 1 % pa jih je bilo nezadostnih.

Graf 4: Način prihoda v šolo.

34 % učencev v šolo prihaja s šolski avtobusom oz. jih v šolo pripeljejo starši. Preostalih 66 % učencev pa v šolo prihaja peš.

Graf 5: Obiskovanje občolskih dejavnosti.

Od tega jih 72 % obiskuje občolske dejavnosti, le 28 % učencev pa ne obiskuje nobene občolske dejavnosti.

3.2.2 Hipoteza 1: Učenci z obšolskimi dejavnostmi dosegajo boljše učno uspešnost

Pri analizi ankete sem ugotovila, da je kar 49,40 % učencev, ki obiskujejo obšolske dejavnosti, v lanskem šolskem letu doseglo odličen uspeh. Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, je ta delež le 27,42 %.

27,11 % učencev, ki obiskujejo obšolske dejavnosti, je v lanskem šolskem letu doseglo prav dober uspeh. Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, je ta delež nekoliko višji, in sicer 33,87 %.

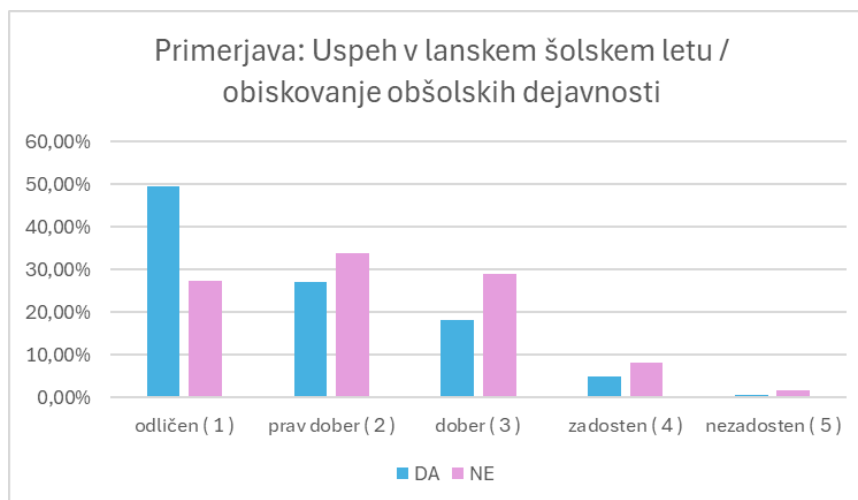
Delež dobrih učencev je med tistimi, ki obšolske dejavnosti obiskujejo 18,07 %. Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, jih je v lanskem šolskem letu 29,03 % doseglo dober učni uspeh.

Med učenci z doseženim zadostnim uspehom je 8,06 % takšnih, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo in 4,82 % teh, ki obšolske dejavnosti obiskujejo.

Delež nezadostnih učencev je višji med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo (1,61 %), medtem ko je delež tistih, ki obšolske dejavnosti obiskujejo, nižji, in sicer 0,60 %.

Ali obiskuješ obšolske dejavnosti? (Q5)	Kakšen je bil tvoj učni uspeh v lanskem šolskem letu? (Q2)					Skupaj
	odličen (1)	prav dober (2)	dober (3)	zadosten (4)	nezadosten (5)	
DA (1)	82	45	30	8	1	166
	49,40%	27,11%	18,07%	4,82%	0,60%	100,00%
NE (2)	17	21	18	5	1	62
	27,42%	33,87%	29,03%	8,06%	1,61%	100,00%
2*Skupaj	99	66	48	13	2	228
	43,42%	28,95%	21,05%	5,70%	0,88%	100,00%

Tabela 1: Primerjava doseženega učnega uspeha učencev glede na to, ali obiskujejo obšolske dejavnosti.

Graf 6: Primerjava doseženega učnega uspeha učencev glede na to, ali obiskujejo obšolske dejavnosti.

Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, jih je največ med njimi (33,87 %) v lanskem šolskem letu doseglo prav dober uspeh. Med učenci, ki obšolske dejavnosti obiskujejo pa jih je največji delež (49,40 %) doseglo odličen uspeh.

Povprečje učnega uspeha učencev	
Obiskujejo	4,20
Ne obiskujejo	3,77

Tabela 2: Povprečje učnega uspeha učencev glede na obiskovanje obšolskih dejavnosti.

Učenci, ki obiskujejo obšolske dejavnosti imajo v povprečju boljši učni uspeh (4,2) kot tisti, ki jih ne obiskujejo (3,77).

S pridobljenimi podatki lahko hipotezo 1 potrdim, saj je povprečen dosežen učni uspeh boljši pri tistih, ki obšolske dejavnosti obiskujejo. Poleg tega je več odličnih učencev med tistimi, ki obšolske dejavnosti obiskujejo.

3.2.3 Hipoteza 2: Učenci, ki trenirajo s športom povezane dejavnosti, imajo boljši učni uspeh kot tisti, katerih dejavnosti ne vključujejo športa

V anketnem vprašalniku so učenci označili obšolske dejavnosti, ki jih obiskujejo. Izbirali so lahko med 11 različnimi dejavnostmi, od katerih je 9 dejavnosti, ki vključujejo šport in 2

dejavnosti, ki športa ne vključujeta. Anketni vprašalnik je omogočal tudi možnost Drugo, kjer so učenci lahko navedli dejavnost, ki jo obiskujejo, a ni bila navedena v seznamu.

	Kakšen je bil tvoj učni uspeh v lanskem šolskem letu? (Q2)					Skupaj
	odličen (1)	prav dober (2)	dober (3)	zadosten (4)	nezadosten (5)	
Glasbena šola / Inštrument (Q6a)	80	51	33	10	3	177
2*Skupaj	45,20%	28,81%	18,64%	5,65%	1,69%	100,00%
Plavanje (Q6b)	63	48	32	7	3	153
2*Skupaj	41,18%	31,37%	20,92%	4,58%	1,96%	100,00%
Rokomet (Q6c)	66	48	32	7	3	156
2*Skupaj	42,31%	30,77%	20,51%	4,49%	1,92%	100,00%
Borilne veščine (Q6d)	64	52	33	8	3	160
2*Skupaj	40,00%	32,50%	20,63%	5,00%	1,88%	100,00%
Taborniki / Skavti (Q6e)	76	54	33	9	3	175
2*Skupaj	43,43%	30,86%	18,86%	5,14%	1,71%	100,00%
Atletika / Gimnastika (Q6f)	69	48	31	7	3	158
2*Skupaj	43,67%	30,38%	19,62%	4,43%	1,90%	100,00%
Ples (vse zvrsti plesa) (Q6g)	69	47	31	8	3	158
2*Skupaj	43,67%	29,75%	19,62%	5,06%	1,90%	100,00%
Odbojka (Q6h)	69	48	32	7	3	159
2*Skupaj	43,40%	30,19%	20,13%	4,40%	1,89%	100,00%
Nogomet (Q6i)	62	50	34	7	3	156
2*Skupaj	39,74%	32,05%	21,79%	4,49%	1,92%	100,00%
Košarka (Q6j)	64	47	32	7	3	153
2*Skupaj	41,83%	30,72%	20,92%	4,58%	1,96%	100,00%
Jahanje (Q6k)	65	48	32	8	5	158
2*Skupaj	41,14%	30,38%	20,25%	5,06%	3,16%	100,00%
Drugo: (Q6l)	66	43	30	7	4	150
2*Skupaj	44,00%	28,67%	20,00%	4,67%	2,67%	100,00%

Tabela 3: Dosežen učni uspeh glede na obiskovano obšolsko dejavnost učencev.

Največ odličnih učencev je med tistimi, ki obiskujejo glasbeno šolo oziroma igrajo inštrument, kar 45,20 %. Najmanjši delež odličnih učencev je med tistimi, ki igrajo nogomet (39,74 %).

Pri prav dobrem, dobrem in zadostnem učnem uspehu analiza ni pokazala bistvenih razlik med obšolskimi dejavnostmi, ki vključujejo šport, in tistimi, ki športa ne vključujejo.

Največji delež nezadostnih učencev je med tistimi, ki obiskujejo jahanje (3,16 %).

Povprečje učnega uspeha učencev	
Športne dejavnosti	4,06
Dejavnosti, ki športa ne vključujejo	4,10
Drugo	4,07

Tabela 4: Povprečje učnega uspeha učencev glede na vrsto obšolskih dejavnosti.

Učenci, katerih obšolske dejavnosti vključujejo šport, dosegajo nižji povprečni učni uspeh (4,06). Tisti, ki obiskujejo obšolske dejavnosti, ki niso povezane s športom, dosegajo višji povprečni učni uspeh (4,10).

Učenci, ki so izbrali možnost »drugo«, dosegajo povprečen učni uspeh 4,07. Navedene druge obšolske dejavnosti so bile: kuhanje, namizni tenis, slikanje, gasilske vaje, nemščina, tenis, verouk, fitnes, plezanje, smučarski skoki, robotika.

Pridobljeni rezultati hipotezo 2 ovržejo, saj boljši učni uspeh dosegajo učenci, ki obiskujejo dejavnosti, ki niso povezane s športom.

3.2.4 Hipoteza 3: Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, imajo dečki boljši učni uspeh kot deklice

			Kakšen je bil tvoj učni uspeh v lanskem šolskem letu?				
			odličen	prav dober	dober	zadosten	nezadosten
moški	Ali obiskuješ obšolske dejavnosti?	DA	31	25	22	4	0
			19%	15%	13%	2%	0%
		NE	51	20	8	4	1
			31%	12%	5%	2%	1%
ženski	Ali obiskuješ obšolske dejavnosti?	DA	7	10	11	2	0
			11%	16%	18%	3%	0%
		NE	10	11	7	3	1
			16%	18%	11%	5%	2%

Tabela 5: Primerjava učnega uspeha deklic in dečkov glede na obiskovanje obšolskih dejavnosti.

Ugotovitve analize podatkov:

Odličen uspeh je med dečki, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo doseglo 31 %, med deklicami pa le 16 %.

Prav dober uspeh je med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo doseglo več deklic (18 %) kot dečkov (12 %).

Dober uspeh je med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, doseglo bistveno več deklic, kar 11 % in le 5 % dečkov.

Zadosten uspeh je med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo doseglo 2 % dečkov in kar 5 % deklic.

Nezadosten uspeh pa je med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, doseglo več deklic (2 %) in noben deček.

Povprečje učnega uspeha učencev		
	Ne obiskuje obšolskih dejavnosti	Obiskuje obšolske dejavnosti
Dečki	4,38	4,01
Deklice	3,81	3,73

Tabela 6: Povprečje učnega uspeha učencev glede na spol in obiskovanje dejavnosti.

Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, imajo dečki v povprečju boljši učni uspeh (4,38) kot deklice (3,81).

Hipotezo 3 lahko potrdim, saj so dečki, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, dosegli povprečno boljši učni uspeh kot deklice. Poleg tega je med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, kar 31 % dečkov doseglo odlični uspeh, odličnih deklic pa je bilo le 16 %.

3.2.5 Hipoteza 4: Obšolske dejavnosti obiskuje več tistih učencev, ki živi v okolici šole.

Kako prihajaš v šolo? (Q3)	Ali obiskuješ obšolske dejavnosti? (Q5)		
	DA (1)	NE (2)	Skupaj
s šolskim avtobusom / ... (1)	61	18	79
	77,22%	22,78%	100,00%
peš (stanujem v okolici ... (2)	104	44	148
	70,27%	29,73%	100,00%
2*Skupaj	165	62	227
	72,69%	27,31%	100,00%

Tabela 7: Primerjava učencev glede na način prihoda v šolo in ali obiskujejo obšolske dejavnosti.

Analiza je pokazala, da 77 % učencev, ki obiskuje obšolske dejavnosti, v šolo prihaja s šolskim avtobusom, ali pa jih pripeljejo starši.

Od učencev, ki v šolo prihajajo peš, obšolske dejavnosti obiskuje manjši delež (70 %).

Pridobljeni podatki hipotezo 4 ovržejo, saj obšolskih dejavnosti obiskuje več tistih učencev, ki v šolo prihajajo s šolskih avtobusom oz. jih pripeljejo starši.

3.2.6 Hipoteza 5: Delež nezadostnih učencev je višji pri tistih, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo.

Ali obiskuješ obšolske dejavnosti? (Q5)	Kakšen je bil tvoj učni uspeh v lanskem šolskem letu? (Q2)					Skupaj
	odličen (1)	prav dober (2)	dober (3)	zadosten (4)	nezadosten (5)	
DA (1)	82	45	30	8	1	166
	49,40%	27,11%	18,07%	4,82%	0,60%	100,00%
NE (2)	17	21	18	5	1	62
	27,42%	33,87%	29,03%	8,06%	1,61%	100,00%
2*Skupaj	99	66	48	13	2	228
	43,42%	28,95%	21,05%	5,70%	0,88%	100,00%

Tabela 8: Primerjava učnega uspeha učencev in ali obiskujejo obšolske dejavnosti.

Analiza je pokazala, da je delež učencev, ki obšolske dejavnosti obiskujejo in imajo nezadosten uspeh 0,60 %. Delež učencev, ki imajo nezadosten uspeh in obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, pa je malenkost višji, in sicer 1,61 %.

Pridobljeni podatki hipotezo 5 potrdijo, saj je delež tistih z nezadostnim uspehom večji pri učencih, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo.

4. DISKUSIJA

Večina mladostnikov učenje povezuje s šolo in ocenami, vendar se ljudje učimo skozi celotno življenje. Učenje ni le znanje, ki ga pridobimo iz učbenikov in knjig, ampak obsega tudi druga znanja, kot so gibalne sposobnosti, sodelovanje, splošno sporazumevanje z vrstniki in učitelji itd. Skratka vse kar počnemo v življenju je neke vrste učenje.

Velik delež učencev poleg šole obiskuje najrazličnejše obšolske dejavnosti. Nekateri preživijo skoraj svoj celoten prosti čas med treningi, vajami, tekmovanji, pripravami... Kako to vpliva na njihov učni uspeh? To razmišljenje je bilo povod za mojo raziskovalno nalogo. Želela sem ugotoviti, ali ima obiskovanje obšolskih dejavnosti vpliv na učni uspeh učenca. Ali je ta pozitiven ali negativen?

Pri oblikovanju prve hipoteze, da **učenci z obšolskimi dejavnostmi dosegajo boljšo učno uspešnost**, sem izhajala iz predpostavke, da obiskovanje obšolskih dejavnosti od učencev zahteva sposobnost dobre razporeditve prostega časa. Obšolske dejavnosti se izvajajo v popoldanskem času, razni nastopi in tekmovanja pa med vikendi. Učenci imajo tako manj časa po končanem pouku za šolske naloge in učenje, ki ga morajo dobro izkoristiti in v razpoložljivem času opraviti svoje obveznosti. Poleg tega pri obšolskih dejavnosti pridobivajo nova, dodatna znanja, ki jih lahko koristijo pri šolskih obveznostih. Hipoteza je bila potrjena, saj je povprečje doseženega učnega uspeha višje pri učencih, ki obšolske dejavnosti obiskujejo, kot pri tistih, ki jih ne. Razlog za to bi lahko pripisali širjenju obzorij in učenju novih veščin, ki jih posameznik pridobi z vključevanjem v obšolske dejavnosti ter boljša in učinkovitejša razporeditev njihovega časa tudi pri šolskih obveznostih.

V drugi hipotezi sem predpostavljala, da **imajo učenci, ki trenirajo s športom povezane dejavnosti boljši učni uspeh kot tisti, katerih dejavnosti ne vključujejo športa**. Hipotezo sem oblikovala na osnovi splošno znanega reka »zdrav duh v zdravem telesu«. Športna aktivnost ne spodbuja le telesa, ampak pozitivno vpliva na razvoj možganov. Zaradi tega splošno sprejetega mnenja sem predpostavljala, da obiskovanje športnih aktivnosti vpliva na boljši učni uspeh učencev. Analiza podatkov pa je pokazala, da imajo boljši učni uspeh tisti, ki

obiskujejo obšolske dejavnosti, ki ne vključujejo športa. Največ odličnih učencev je med tistimi, ki obiskujejo glasbeno šolo oz. igrajo inštrument. Hipotezo sem tako ovrgla.

Pri tretji hipotezi sem predvidevala, da imajo **med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, dečki boljši učni uspeh kot deklice**. Izhajala sem iz opažanj, da se dečki, ki organiziranih obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, v večjem številu v popoldanskem času srečujejo na otroških igriščih in aktivno preživljajo svoj prosti čas. Pred prostim druženjem se morajo prav tako organizirati in opraviti svoje šolske obveznosti, kot da bi obiskovali obšolske dejavnosti. To hipotezo sem potrdila, saj med učenci brez obšolskih dejavnosti dečki dosegajo višji povprečni učni uspeh.

Četrto hipotezo, da **obšolskih dejavnosti obiskuje več tistih učencev, ki živi v okolici šole** sem morala ovreči, saj obšolske dejavnosti obiskuje večje število učencev, ki ne živi v okolici šole. Pridobljeni podatki so me presenetili, saj se mi je postavljena hipoteza zdela logična in dobro preiščljena. Moja hipoteza je temeljila na predpostavki, da se večina obšolskih dejavnosti izvaja v bližini šol oziroma v mestnem območju. Učenci, ki živijo izven mesta, si morajo urediti prevoz do izbranih dejavnosti, kar bi lahko predstavljalo težavo. Zaradi težav pri prevozih sem predpostavljala, da ti učenci obšolskih dejavnosti ne obiskujejo.

V zadnji, peti hipotezi, sem domnevala, da **je delež nezadostnih učencev višji pri tistih, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo**. Predvidevala sem, da obšolske dejavnosti obiskujejo učenci, ki imajo interes in voljo do dodatnih znanj in dodatnega dela. Vse obšolske dejavnosti zahtevajo določeno mero predanosti, učenja in zavzetosti. Učenci, ki so pripravljeni na dodatno delo po šoli, tudi v času pouka svoje obveznosti opravijo zavzeto. Posledično imajo ti učenci manj negativnih ocen v primerjavi s tistimi, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo. Zadnjo hipotezo sem lahko potrdila, saj je analiza podatkov pokazala, da je delež nezadostnih učencev višji pri učencih brez obšolskih dejavnosti.

Analiza podatkov, priprava spletne ankete in celoten empirični del naloge se mi je zdel zelo zanimiv. Rezultati ankete so potrdili večino postavljenih hipotez, ki sem jih preiščljeno postavila že v začetku izdelave raziskovalne naloge. Lahko potrdim, da ima obiskovanje obšolskih dejavnosti pozitiven vpliv na učni uspeh učencev. Koliko in katere dejavnosti naj

učenci obiskujejo, pa je povezano z vsakim posameznikom, njegovimi zanimanji in sposobnostmi.

Čeprav sem s pridobljenimi podatki lahko potrdila oziroma ovrgla moje postavljene hipoteze, so se mi tekom analize odprla nova vprašanja. Lahko bi raziskovanje nadaljevala z iskanjem odgovorov na vprašanje »zakaj«. Zakaj učenci, ki sodelujejo v obšolskih dejavnostih dosegajo boljši učni uspeh? Zakaj imajo med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo dečki boljši učni uspeh? Zakaj učenci, katerih obšolske dejavnosti ne vključujejo športa, dosegajo boljši učni uspeh? Odgovore na ta vprašanja puščam odprta kot spodbudo za morebitna nadaljnja raziskovanja.

5. ZAKLJUČEK

Učna uspešnost v šoli se meri le s pridobljenimi ocenami na pisnih in ustnih ocenjevanjih. Ne upošteva znanj in spretnosti, ki jih učenci pridobivajo pri obiskovanju občolskih dejavnosti. Le-te pa so v življenju prav tako, če ne še bolj pomembne, kot dosežene ocene.

Analiza pridobljenih podatkov je pokazala:

- Večina učencev zadnje triade se ukvarja z občolskimi dejavnostmi.
- Učenci, ki občolske dejavnosti obiskujejo, imajo boljši učni uspeh.
- Občolske dejavnosti, ki športa ne vključujejo, bolj vplivajo na učni uspeh učencev, kot tiste, ki ga.
- Med učenci, ki občolskih dejavnosti ne obiskujejo, imajo dečki boljši učni uspeh.
- Občolske dejavnosti obiskuje več tistih učencev, ki ne živijo v okolici šole.
- Učenci, ki občolskih dejavnosti ne obiskujejo, imajo večji delež nezadostnih ocen.

Ugotovila sem, da občolske dejavnosti pozitivno vplivajo na učni uspeh učenca, ne glede na vrsto dejavnosti.

Vesela sem, da sem s to raziskovalno nalogo lahko bolj podrobno raziskala povezavo med ucnim uspehom in obiskovanjem občolskih dejavnosti. Predvsem me veseli, da velik delež učencev obiskuje različne občolske dejavnosti, pridobiva dodatna znanja in krepi svoje sposobnosti.

6. POVZETEK

Na razvoj otroka vplivajo trije dejavniki: dednost, okolje in lastni interes. Vsi trije dejavniki so enakovredni in vplivajo drug na drugega. V kolikor se eden izmed njih ne razvije v pričakovanih okvirjih, je ogrožen celoten razvoj posameznika. Posledično ima to velik vpliv tudi na dosežen učni uspeh.

Gibalni razvoj je tesno povezan s telesnim razvojem posameznika. Na oba pa ima velik vpliv okolje, v katerem se otrok razvija. Kakšne učne sposobnosti bo posameznik razvil, ni odvisno le od njegovih prirojenih sposobnosti ampak imajo velik vpliv tudi zunanji dejavniki (družina, prijatelji, šolsko okolje itd). Že pred vstopom v šolo vsak posameznik privzame svoj način učenja, s katerim je usvojil osnove gibanja, in te vzorce učenja prenese v šolske klopi.

Podatke sem zbrala s pomočjo spletnega anketnega vprašalnika učencev zadnje triade velenjskih osnovnih šol.

Ugotovila sem, da obšolske dejavnosti pozitivno vplivajo na učni uspeh učencev. Učenci, ki obiskujejo obšolske dejavnosti, imajo v povprečju boljši učni uspeh in manj nezadostnih ocen kot tisti, ki teh dejavnosti ne obiskujejo. Največ odličnih učencev je med tistimi, ki obiskujejo glasbeno šolo ali igrajo inštrument. Med učenci, ki obšolskih dejavnosti ne obiskujejo, imajo dečki v povprečju boljši učni uspeh kot deklice. Obšolske dejavnosti obiskuje več tistih učencev, ki v šolo prihajajo s šolskim avtobusom oz. jih pripeljejo starši.

7. SUMMARY

The development of a child is influenced by three factors: heredity, environment, and personal interest. All three factors are equally important and influence each other. If one of them does not develop within expected parameters, the entire individual's development is at risk, which also greatly impacts academic achievement.

Motor development is closely linked to the physical development of the individual. Both are greatly influenced by the environment in which the child develops. The educational abilities an individual will develop depend not only on their innate abilities but also on external factors (family, friends, school environment, etc.). Even before entering school, each individual adopts their own learning style, with which they have mastered the basics of movement, and they transfer these learning patterns into the classroom.

Data was collected using an online survey questionnaire of pupils in the final three years of primary schools in Velenje.

Extracurricular activities have a positive impact on pupils' academic performance. On average, pupils who participate in extracurricular activities have better academic performance and fewer inadequate grades than those who do not attend these activities. The majority of excellent pupils are among those who attend music school or play an instrument. Among pupils who do not attend extracurricular activities, boys, on average, have better academic performance than girls. Extracurricular activities are attended by more pupils who come to school by school bus or are driven by parents.

8. VIRI in LITERATURA

1. Marentič-Požarnik, B. 1988. Dejavniki in metode uspešnega učenja. Ljubljana: Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za pedagogiko.
2. Marjanovič Umek, L., in Zupančič, M. (ur.) 2004. Razvojna psihologija. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
3. Paradiž, E. 2017. Povezanost učnega uspeha in gibalne učinkovitosti dečkov in deklic v obdobju zgodnje adolescence. Magistrsko delo. Univerza v Mariboru. Pedagoška fakulteta.
4. Pečjak, V. 1986. Poti do znanja: Metode uspešnega učenja. Ljubljana: Cankarjeva založba.
5. Pišot, R. in Planinšec, J. 2005. Struktura motorike v zgodnjem otroštvu. Motorične sposobnosti v zgodnjem otroštvu v interakciji z ostalimi dimenzijami psihosomatičnega statusa otroka. Koper: Univerza na Primorskem, znanstveno-raziskovalno središče Koper, Inštitut za kineziološke raziskave.
6. Pleško, N. 2012. Stališča staršev o dejavnikih učne uspešnosti učencev. Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Maribor.
7. Vereš, B. 2020. Povezanost med gibalnimi sposobnostmi in učnim uspehom učencev v izbrani osnovni šoli. Magistrsko delo. Koper: UP PEF
8. Zorc, J. 2008. Biti najboljši: pomen gibalne aktivnosti za otrokov razvoj in šolsko uspešnost. Radovljica: Didakta.
9. Zorc, J. 2016. Gibalna aktivnost slovenskih otrok. Šport: revija za teoretična in praktična vprašanja športa (3-4). 126-131.

ZAHVALA

Rada bi se iskreno zahvalila moji mentorici, mag. prof. šp. vzg. Kaji Kus, za vso podporo, pomoč in prijaznost tekom izvajanja raziskovalne naloge.

Zahvaljujem se učencem osnovnih šol, ki so rešili pripravljen anketni vprašalnik.

Zahvala gre tudi učitelju, prof. angl. in slo. Žigu Krajncu za lektoriranje.

Hvala vsem mojim domačim, ki so mi ves čas raziskovanja stali ob strani in me spodbujali.

PRILOGE

Anketni vprašalnik <https://1ka.arnes.si/AnketaPia>

Raziskovalna naloga_Pia

Zdravo,

sem Pia Nadvežnik in obiskujem deveti razred OŠ Gustava Šiliha Velenje. Pripravljam raziskovalno nalogo na temo vpliva obšolskih dejavnosti na učni uspeh. Prosim te, da dosledno izpolniš anketni vprašalnik. **Anketa je anonimna in namenjena zgolj v raziskovalne namene.**

Že v naprej se ti zahvaljujem za sodelovanje!

Naslednja stran

Raziskovalna naloga_Pia

Katero šolo obiskuješ?

- OŠ Gustava Šiliha Velenje
 - OŠ Gorica
 - OŠ Livada
 - OŠ Antona Aškerc
 - OŠ Mihe Pintarja Toleda
 - OŠ Šalek
-

Razred, ki ga obiskuješ

- 7. razred
 - 8. razred
 - 9. razred
-

Kakšen je bil tvoj učni uspeh v lanskem šolskem letu?

- odličen
 - prav dober
 - dober
 - zadosten
 - nezadosten
-

[Prejšnja stran](#)

[Naslednja stran](#)

Raziskovalna naloga_Pia

Kako prihajaš v šolo?

- s šolskim avtobusom / vozijo me starši
- peš (stanujem v okolici šole)
-

Spol

- moški
- ženski
-

[Prejšnja stran](#)

[Naslednja stran](#)

Raziskovalna naloga_Pia

Ali obiskuješ obšolske dejavnosti?

- DA
- NE
-

Nadvežnik P. Ali obšolske dejavnosti vplivajo na učni uspeh? Raziskovalna naloga, OŠ Gustava Šiliha Velenje, 2024

Katere in kolikokrat na teden? Prosim označi

Možnih je več odgovorov

	1x tedensko	2x tedensko	3x tedensko ali več	Ne obiskujem
Glasbena šola / Inštrument	☐	☐	☐	☐
Plavanje	☐	☐	☐	☐
Rokomet	☐	☐	☐	☐
Borilne veščine	☐	☐	☐	☐
Taborniki / Skavti	☐	☐	☐	☐
Atletika / Gimnastika	☐	☐	☐	☐
Ples (vse zvrsti plesa)	☐	☐	☐	☐
Odbojka	☐	☐	☐	☐
Nogomet	☐	☐	☐	☐
Košarka	☐	☐	☐	☐
Jahanje	☐	☐	☐	☐
Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐

[Prejšnja stran](#)

[Zadnja stran](#)

Raziskovalna naloga_Pia

Hvala za sodelovanje :-)

[Prejšnja stran](#)

[Konec](#)

